

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

DR. FRANCISY LAJOS.

Társ szerkesztő:

DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill.

Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Húsvét után.

Remények és valóságok.

I.

Budapest, márc. 30.

A feltámadás és béke magasztos ünnepén a tiszta lelkű, a mult hagyományaihoz ragaszkodó, igaz magyarok ajkain önkéntelenül is fohász kélt a Mindenhatóhoz: vajha ez az ünnep meghozná a magyarságnak az egyetértést, az egyetértéssel az erőt, a békét, a lelkek és szívek megnyugvását minden téren.

Sajnosan kell megállapítanunk, hogy ez az annyira óhajtott béke, ma még csak jámbor óhajtás és bizó reménység. Ma még minden téren nem kevés aggasztó jelenséggel találkozunk.

A külpolitikai rejtélyeket és nemzetközi bonyodalmakat fedő köd oszlott ugyan egy kissé s ott a hol a köd felszakadt, annak résein át megmegcsillan már egy-egy biztató nap sugar is, de a látóhatár legnagyobb része még mindig sötét; borúval fedi a föl-fölszillanó reménységeket. A réseken át is meglátszik a háttér komorsága; a lelkek aggálya pedig tovább él.

Belső politikánkban a hatalom látszólag visszaállította a rendet, a parlamenti munkásság lehetőségét s azzal tetszeleg önmagának, hogy korszakos előnyöket biztosított a nemzetnek. — Ámde ki hinne a nemzeti vágyak, reménységek és törekvések ellenére az erőszak fegyvereivel megalkotott rend és béke sikerében és tartósságában? A mikor minden lépten-nyomon hallja és olvassa a harci jelszavakat, a harcra való szervezkedés fokozottabb szükségének programul kitűzését, a politikai fegyverek folytonos élesítését, a meghozott törvények revíziójának hangoztatását, az uralkodó rendszer és vezetői ellen az erkölcs és tisztesség nevében állandósított támadásokat. Fájdalom, az igazság az: hogy az így megalkotott politikai béke nem nyugtatta és nem is nyugtathatja meg a nemzetet. A rendezésnek és a béke helyreállításának ezt a szokatlan módját nem vette tudomásul sem az ész, sem a szív. Az előbbi tele van komor aggódással, az utóbbi tele van szúró tövisekkel és éles fájdalommal. Amaz töpreng a nemzet sorsán, emez vérzik a súlyos sebek-től. Fájdalom, megállapíthatjuk nyu-

godt lelkiismerettel, hogy a béke: még mindig csak vágy és remény; a politikai közélet háborúja és a nemzet példátlan politikai tagozódottsága pedig: szomorú valóság.

*

A magyar közgazdaság horizontja felett is sötét az ég. A nagy pénzügyi feszültség még mindig állandó, a hitelszerzés nehéz és drága; az értékek pusztulása, gazdasági alanyok összeroskadása folytonos. Kezdetét vette már az ingatlan föld értékének hanyatlása is.

Legnagyobb és legsötétebb felhők a magyar mezőgazdaság felett tornyosulnak. Az osztrák ipari és kereskedelmi körök, kiknek szövetségesei a magyar ipari és kereskedelmi érdekeltségek és az összes progressiv elemek is, felhasználva a Balkán államok területi nagyobbodását, a balkán kereskedelmi szerződéseknek lejárat előtti revízióját, a balkán élőállat behozatal megengedését, az őrleési forgalomnak és ennek címén a búza árának lenyomásával úzott visszaéléseknek visszaállítását vagyis annak a mezőgazdasági vámvédelemnek letörését követelik és munkálják teljes erővel, mely a magyar mezőgazdasági munkát és termelést megvédelmezve, azt az utóbbi néhány esztendőben az addiginál nyereségesebbé tette: különösen a földmives kisgazdák létét biztos anyagi alapokra fektette, jelentékenyen emelte a föld értékét és nem egy, már ingadozó gazdasági alanynak erősítette meg állását, mely a nagy terhek és ki nem elegendő jövedelmezőség mellett az összeroskadás szélén állott.

És teszik azt ezek az érdekeltségek

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

A piros csizma.

Irta: Pakots József.

Ides apám, ne vigye el a tordai vásárra azt a piros csizmát. Pünkösdi napjára ide gyün a püspök, jaj, de szeretnék benne bérálni!

— Nem lehet Klári lányom. Kell a pénz. Az anyád szemfedőjét sem fizettem még ki a gyólesos tótnak. Aztán gyűjteni kell a keresztre is. A szenicei kőfaragó furton-furt dolgozik rajta. Ujholdra kész lesz s akkorra ki kell fizetnem az első rátát is.

— Hajh!

A Klári leányzó sóhajtott így, aztán megadással tette hozzá:

— Igaza van kiednek, ides apám!

Nagypál Estánnak, a tordátvölgyi esz-madiának kezében szaporán járt a dikics, vagdosta, szabdalta a piros szattyánbőröket, a fényes kordovánokat, amelyekből apró, ezer ráncos esz-mák készültek.

Egy hét mulva volt a tordai vásár, három láda esz-mát akart odavinni Nagypál Están. A három láda esz-ma között ott lesz a leg-szebb piros esz-ma is, az, amelyikben nem

fog a püspök elé járulni Nagypál Están leánya, a szép Klári.

II.

Hahó! Messze van e még a szenicei fogadó?

— Ahajt az éren túl! Csak még a hidon kell általvetődnünk.

A esz-madiák hosszú szekérsora lassan döcögött végig a nagyenyedi országuton a vak éjszakában. Keresdről, Tordátvölgyről, Szentháromságfalváról kerültek össze a tordai vásáron s most lassan baktattak hazafelé, félig megürült ládákkal s megtelt bugyellárisal.

Köztük volt Nagypál Están is. Ott ült a szekere tetején, a legnagyobb lánán s a vendégoldalhoz kötözgetett sátorfák madzagát bogozgatta, hogy szét ne hulljon.

— Ejhaj! — sóhajtott fel nagy búsan Nagypál Están és nehézkesen dörömbölt a nagy lánán lábaival. Üres volt a láda és mélyen kongott a Nagypál Están szórakozott rugdosásától.

— Mit takál kied szomszéd? — szólt rá szekeréről a hátul jövő Csipók András, a keresdi céhmester. — Elmúlt már nagypéntek.

— El a! — dünnyögött Nagypál Están. — De én mégis börtölni fogok. A legszebb

piros esz-ma a nyakamon maradt. Remekbe készült nyole pengő forintra tartottam s a kutyának se kellett. Pedig, hogy kérte tőlem a Klári lányom. Ejszen az Isten akarta így. Ó is a Klárinak szánta.

— Hogy a sátán rugja meg fél ez a dög a fahidtól!

A Zsótér szekere se káromkodott így, aki a esz-madiák szekérsorában legelől hajtott s éppen az ér fahidján akart átdöcögni. A nyerges ló azonban megkötötte magát s nem lehetett rábírní arra, hogy a hidra lépjen. Ágaskodott, kapálódzott és majd fel borította a szekeret lánástól, esz-madiástól.

— Ez aztán a esz-ma szomszéd! — vette fel a szót újra Nagypál Están Csipók előtt és a saroglyába nyult ahonnan egy általvetőből kihúzta a remekbe készült piros esz-mát.

Ezt a esz-mát Nagypál Están vásár után már be sem tette a lánába. Gondosan, gyöngéden az általvetőbe dugta, úgy se fog az több vásárt látni. Abban fog a Klári bérálkozni.

— Szippantson rá szomszéd s a fényinél nézze meg a varrását. Magam öltögettem sárga fonállal. Géppel sem lehet szebben varrni — mondotta nagy diésekedve.

annak a határozott tudatában, hogy a mi elzárkozásunk a kelet felől egyáltalában nem önkényes, nem mesterséges valami, hanem egyenes folyománya, természetes következménye nyugati szomszédaink erősen védvamos gazdasági rendszerének, mely egész ridegséggel zárta el kivitelünk elől sorompóit. És tesszik ezt annak tudatában, hogy a szomszédos Balkán államok a rájuk nézve kedvező kimeneteli háború folytán olyan területekkel fognak növekedni, melyeknek állategészségügyi intézményei a lehető legkezdtelegesebbek és hogy ezeken a területeken az állatjárványok úgyszólván állandók s ennek folytán az állatállathozatal terén a legkisebb engedékenység nemcsak állattenyésztésünk és húzóállataink értékesítési viszonyait rontja meg, de állategészségügyünket is állandó veszéllyel fenyegeti és szaporítja annak a rendkívüli veszedelemnek eshetőségeit, hogy a Német-birodalom még jobban elzárkózzék kivitelünk elől.

Gazdaközönségünk állandóan fegyverben áll, hogy visszaverje az ádáz támadásokat, melyek nem törődnek a szerződések szentségével, nem törődnek azzal az erkölcsi parancsal, mely a kötött egyezmények megtartását mind két szerződő félre nézve a becsület kötelességére teszi. Gazdatársadalmunk intézményei állandóan harcban vannak, hogy megvédhessék a mezőgazdaság nagy érdekét, mely a nemzet csaknem háromnegyed részének, a birtokos- és gazda-osztálynak s a mezőgazdasági munkások száz ezreinek anyagi boldogulását jelenti.

Aggódva kérjük: mi lesz a nemzettel, ha ellenkező útra térünk? Mi lesz a közép-birtokossal, mely gerincét kellene hogy képezze a nemzetnek? Mi lesz bérlő osztályunkkal, mely a magas földjáradék szerint rendezkedett be bérléivel? Mi lesz a kis gazdával emelkedő terhek és csökkenő bevételek mellett? Mi lesz az ingatlan földbirtok árával, mely már is erős hanyatlásnak indult? Rom és pusztulás jelezne ezen új gazdasági politika útját mindenfelé.

Es ezen nehéz viszonyok közt irányadó helyről nem hangzik megnyugtató szó. *Igy a béke, az érdekek biztosítása, az állandóság a közgazdasági téren is csak vágy és remény; állandó küzdelem, nyugtalanság, komor aggodalmak érzése pedig a valóság.*

Es így vagyunk a társadalmi téren is. A száz sebtől vérző, széttagolt magyar társadalom egységének helyreállítására egyetlen egy komoly lépés sem történik.

— Rablók! Rablók! — ordított a Zsótér szekere egyszerűen a vak éjszakában.

— Mi? Mi az! — riadtak fel a eszmadiaák a szekeren.

— Utonállók vannak itt! Rablók! Mene-küljön, aki tud!

Csakugyan a tordai vásárról jövő eszmadiaákat utonállók támadták meg az ér fahidjánál. Hát azért nem akart a Zsótér lova a hidra menni.

Sötét volt, olyan vaksötét, hogy az ember még a testvérét is el tudta volna adni benne. Nagypál Están ijedten ejtette ki kezéből a piros eszimat.

— Ki a bugyellárisokkal! Adja a pénzét ide az, akinek az élete kedves!

A eszmadiaák reszkedve nyultak be a ködmönük zsebébe és előkerültek a zsíros, kövér bugyellárisok. Sok szép szattyán és kordován eszima ára. Nem tudták, kinek adják, csak az acélos kemény kezeket érezték, amelyek át vették a bugyellárisokat. De már tisztában voltak azzal, hogy nem jó okoskodni hej, mert sok vásáros ember hagyta már itt a foga fehérét, aki okoskodni mert.

A szenicei keresztutnál elváltak egymástól a eszmadiaák, mindenikük a maga falujába

Orvosok sztrájkja. A községi és körorvosok hűsvéthétfői országos nagygyűlésén a tanácskozás sarkpontját az 1908: XXXVIII. t.-c. végrehajtásának kérdése alkotta. A nagygyűlés követelte, hogy az említett törvénynek a lakásügyre, a fuvardíjakra vonatkozó rendelkezései mielőbb hajtassanak végre, különösen pedig, hogy alkottassék meg sürgősen a községi és körorvosok nyugdíjintézménye.

A gyűlés egy határozati javaslatba foglalta össze a követeléseit s ennek elfogadása mellett egyúttal kimondotta, hogy amennyiben kivánságaik 1914. január 14-ig nem teljesítetnének, mindnyájan lemondanak állásaikról és hivatásuk körében csak az első segély nyújtásra és a szegényeknek ingyenes gyógykezelésére fognak szorítkozni.

Mint hogy a nagygyűlésen az országos orvosszövetség nem képviseltette magát, a fentebb említett határozat inkább csak néhány elégedetlen embernek a kivánságát fejezi ki, de nem tekinthető az ország orvosi kara állásfoglalásának.

Jogos téren mozog a nagygyűlés, midőn a községi és körorvosok anyagi ügyeinek rendezését sürgeti, amihez egy szentesített törvény is jogcímet ad az orvosi karnak, de roszszul választja meg hozzá az eszközöket, ha a hivatalos szolgálat megtagadásával akar érvényt szerezni követeléseinek. Ennek a fegyvernek igénybevétele ellenkezik az orvosi hivatással, amely még a hivatalos szolgálat minőségében is első sorban társadalmi hivatás. Szenvedő emberek és nem hivatalosbák aktaügyeinek a szolgálata.

Egyre azonban valószínűleg jó lesz a nagygyűlésnek ez a radikális határozata. Megfogja mozgatni az orsz. orvosszövetséget s ennek a testületnek minden bizonynyal lesz elég ereje és tekintélye ahoz, hogy az 1908: XXXVIII. t.-cikknek teljes végrehajtását keresztül vigye.

Figyelemre méltó egyébként a nagygyűlés határozatában az a kivánság, hogy a községi és körorvosok nyugdíjjogosultsága szolgálatuk 5-ik éve után kezdődjék és a teljes nyugdíjjogosultság 30 év után következzen be.

Tekintve azt a közvetlen életveszélyt, amelynek magát az orvos az ő hivatásának gyakorlása közben kiteszi, indokolt kivánság, hogy a tisztviselői minőségben szereplő orvos, a többi tisztviselőtől eltérőleg korábban érje el a nyugdíjjogosultság határpontját, mert ez megnyugtatólag hatna a szolgálatot teljesítő

ment. Ki Keresdre, ki Szentháromsághalvára, ki Torlátvölgyre. Mindenikük üres ládával és üres zsebbel.

III.

— Vásárfiát hoztam neked Klári! Nem lesz olyan Tordátvölgyén egyetlen egy lány-nak sem!

Nagypál Kalári boldogan simult az ajándékozó kebelére. Feketeképű, jegenyeszál termetű legény volt az. Nem Tordátvölgyéről való. Kint a határban ismerkedett meg egyszer vele Nagypál Kalári. Sarjut vágott s akkor köszönt rá a legény a düllő-útról. Nagypál Kalári akkor sem kérdezte meg, hogy ki a legény, később még úgy se. Onnan tovább már a szíve felelt volna a kérdésére. A szívének pedig olyan mindegy, hogy ki az, akit szeret. Szereti és vége.

— Jaj, de régótától nem láttam kiedet! — panaszkodott Nagypál Kalári a legénynek, miközben fejét egészen odadugta a szíve tájára.

Kedves duruzsolás volt ez és a legény mosolyogva, hetykén pödörte meg a bajszát:

— Bizony lellem, Kalárim, van már egy félesztendeje! Nagy földet bejártam azóta! Hanem hoztam ám valamit. Ehol a...

orvosokra, éppen abban a korban, amikor a legtöbb közülök családot alapítanak. A jövő miatt keletkezett aggodás ha nem szűnne is meg, de enyhülne annál a családos orvosnál, aki a nyugdíját szolgálatának már korai éveiben biztosítva látná.

Ennél a pontnál különben az orvosok kivánsága találkozik általában az összes tisztviselők kivánságával. A fejlődő társadalmi viszonyok között ma már az a felfogás alakult ki és az az óhaj él a közszolgálatot végző körökben, hogy a nős tisztviselők nyugdíjjogosultsága a mai tíz évnél jelentékenyen korábban, vagy ami leghelyesebb volna, családalapításukkal egyidejűleg kezdődjék.

Az orvosok gyűlésével az ünnepek némi kis szenzációt mégis felszínre hoztak s ennek talán jó eredményei is lesznek.

Ujdonságok.

Személyi hír. Gróf Batthyány Vilmos dr. megyés püspök úr folyó hó 29-én dr. Skrabik András szentszéki jegyző és püspöki ceremonárius kíséretében Rómába utazott, hogy köteles főpásztori látogatását és tisztelgését a pápánál megtegyje. A püspök körülbelül 3 hetet tölt Rómában, ahonnan április 18-ikán Mal-tába utazik az eucharisztikus kongresszusra.

Az esztergomi főegyházmegye-ből. Dr. Michalek János felsőadosi esperes-plébános sasvári plébánossá neveztetett ki.

Főtanfelügyelői változás. Schiffer Ferenc prelátnak az esztergomi egyházmegye főtanfelügyelője lemondott állásáról s helyébe a hercegprimás dr. Machovich Gyula prelátnak nevezte ki. A kinevezési okmányban a hercegprimás annak a reményének ad kifejezést, hogy az új tanfelügyelő azzal a tudással, buzgósággal és ügyszeretettel fogja betölteni hivatalát, amelylyel eddig minden kötelességét teljesítette és hogy szíven fogja viselni a katolikus tanügy nagy érdekeit. — Aki ismeri Machovich Gyula nagy rátermettségét és buzgalmát, az egy percig sem lehet kétségben az iránt, hogy a hercegprimás reményei az új tanfelügyelő kitünő működésében valóra válnak.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Palásti Kálmán nyitrai kir. segédtanfelügyelőt Sopronba helyezte át.

Uj ügyvéd. Dr. Turhányi Ödön ügyvédjelölt jó sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd Nyitra fog irodát nyitni.

A polgármester nyugdíjárulékai. Röviden közöltük már, hogy Tóth Lajos polgármester a ki március hó 18-án lemondott

— De figyelj csak! Nem hallasz valami csengőt? Mintha szekér jönne.

— Az apám szekere! — riadt fel a leány.

— Ugy! Akkor eltűnök. Itt van ebben a szeredásban az ajándékom. A tordai vásárról való. Használd egészséggel!

IV.

Megérkezett Nagypál Están. Komor volt az arca és csak futólag esőkolta homlokán leányát. A leány észrevette a rossz kedvét.

— Mi baja ides apám? — kérdezte fö-lénken.

— A zsványok a rablók! — tört ki Nagypál Están. — Nincs már pénz, nincs már piros eszima sem. Kivetkőztettek.

Egyszerre csak észrevette a pitvarban a szeredást.

— Mi az ott? — kérdezte.

A leány arca tűzpiros volt. Az apja megérkezése miatti zavarában elfelejtette az ajándékot elrejtetni. Még azt se tudta mi van benne.

Nagypál Están a szeredás után nyult. Bedugta a kezét és kivette onnan — a piros eszimat.

állásáról egyúttal végkielégítés iránti kérvényt nyújtott be a képviselőtestülethez.

A végkielégítés ügyét f. hó 20-án tárgyalta a nyugdíjválasztmány, és azzal a javaslattal terjesztette be a képviselőtestülethez, hogy a végkielégítés iránti kérvény nem teljesíthető, mert a nyugdíjszabályzat szerint azon tisztviselő, ki a város szolgálatában 6 évet el nem töltött, végkielégítésben nem részesülhet. Ellenben jelen esetben igazolva van, hogy a polgármester hivatalából orvosilag igazolt betegsége folytán kénytelen távozni, továbbá 1911. év szeptemberében a képviselőtestület a polgármester azon kérvényének, melyben kintettelt arra, hogy előrehaladott kora miatt úgy sem lehetett kilátás arra, hogy a városnál a nyugdíjigény megszerzéséhez szükséges 10 évi szolgálatidőt kitölthesse, bizonyos a városnál eltöltött szolgálati idő után nyugdíjigényének megállapítását kérte, helyt nem adott, ennek ellenére a szabályszerű nyugdíjárulékot a polgármester fizetéséből levonattak, tehát a polgármesternek az általa nyugdíjárulék címén befizetett összegre feltétlenül igénye van, miért is a nyugdíjválasztmány a képviselőtestületnek Tóth Lajos polgármester által a városnál töltött szolgálatideje alatt a városi nyugdíjalapra befizetett 527 kor. 43 fillért kitevő nyugdíjárulékot a polgármester részére való visszafizetését fogja a képviselőtestületnek javasolni.

Kinevezések. A pozsonyi posta- és távirtdaigazgatóság főnöke kinevezte posta- és távirtda-segédellenőrökké: *Király János, Molecz Márton, Markovics Alajos és Szlanyics István* posta- és távirtda-segédítiszteket; I. osztályú posta- és távirtda-kezelőnékké: *Szlanyics Istvánné, Hinfner Anna és Holecz Vilma* II. oszt. posta- és távirtda-kezelőnéket; — II. osztályú posta- és távirtda- altisztekké: *Dobrovodszky Lázár és Lieszkovszky József* postaszolgálatát.

Küldöttség a hercegprimásnál. Nyitra megye törvényhatósági bizottsága ez évi január hóban tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy dr. *Csernoch János* hercegprimást küldöttségileg fogja üdvözölni. A küldöttség a hercegprimásnál folyó hó 27-én tisztelt *Craus István* főispán vezetése alatt. A hercegprimás a küldöttség tagjait ebédre vendégül látta asztalánál.

A máltai nemzetközi eucharisztikus kongresszus iránt a magyar katolikusok körében általános érdeklődés tapasztalható s az *Országos Katolikus Szövetséget* mind többen keresik fel tudakozódásukkal és jelentik ott be részvételüket. A püspöki kar tagjai közül eddig *Baththyány Vilmos* gróf nyitrai, *Mikes János* gróf szombathelyi megyés püspökök és *Horváth Győző* felszentelt püspök tudatták részvételi szándékukat. Minthogy az elhelyezésről sürgősen kell gondoskodni, az Országos Katolikus Szövetség (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső I. 8. telefon : 101—58.) a rövid határidőre figyelmezteti azokat, akik a kongresszusra jelentkezni akarnak.

A kampanile harangjai — Rómában. Az újjáépített velencei kampanile harangjai ez évi április hó 25-én Sz. Márk napján Rómában is hallhatók lesznek. Az olasz kormány ugyanis a pápa iránti figyelemből gondoskodott róla, hogy telefon összeköttetés létesítessék a kampanile és Róma között, hogy így a kampanile telefondrótja bekapcsolható legyen a vatikáni telefonhálózatba. Közismertes, hogy a pápát kedves emlékek fűzik egykori székhelyéhez Velencéhez s ezek az emlékek most megújulnak a pápa lelkében, ha majd április 25-én újra hallani fogja kedvelt harangjainak búbjós zenéjét, a melyben velencei patriarcha korában annyiszor gyönyörködött.

Lourdesi zarándoklat. Az Országos Katolikus Szövetség rendezésében április hó végén Lourdes-ba induló országos zarándoklat képe, mind határozottabban kezd kialakulni. A szövetség felkérésére a püspöki kar tagjai közül *Mikes János* gróf szombathelyi püspök áll annak élére, a lelki vezetést pedig *P. Bangha Béla* Jézustársasági atya vállalta. Ily illesztés vezetők közreműködésével biztos sikerre számíthat az a kegyetes mozgalom, mely a magyar katolikus hívek vallásos érületének ápolására indult. Minthogy esatlakozások csak meghatározott számig fogadhatók el, az Országos Katolikus Szövetség figyelmezteti azokat, akik résztvenni szándékoznak,

hogy saját érdekükben jelentkezésüket mielőbb eszközöljék (IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső I. 8. telefon 101—58.)

Adományok. A fájdalmas Szűzanya Szobra és Oltára újabb beérkezett adományok: *K. L. 5 kor., Lohoczky József 2 kor., Bojkovszky Mária 6 kor., Kostyál Mária 2 kor., Kubicza M. 20 kor., összesen 35 kor.* Utolsó kimutatás 663 kor. 21 fill. A fösszeg 698 kor. 21 fillér.

Halálozás. *Lonszky Gyula* beczkői plebános f. hó 25-én életének 45-ik évében elhunyt. A boldogultat 1892-ben szentelték fel pappá s rövid s. lelkészi működés után elnyerte a zsolnaitvai plebániát, a honnét Turzófalvára neveztek ki plebánosnak. A múlt év őszén Beczkóra ment át, a hol nagy erővel támatta meg régi baja a tüdő és gégesorvadás, úgy hogy átköltözködése óta úgyszólván el sem hagyta az ágyat. Tetemét f. hó 27-én nagy részvét mellett a trencséni r. k. temetőben helyezték örök nyugalomra.

Duboss Géza sziklaszorosi s. lelkész f. hó 21-én életének 33-ik évében meghalt. A buzgó fiatal papot is tüdőbaj vitte a sirba. Halála ürt hagy maga után a s. lelkészi gárdában, a melynek ha megrikulnak a sorai, a veszteséget fokozottabb mérvben éri az egyházmegye.

Wodianer Albert báró végrendelete. Említettük már, hogy a minap elhunyt *Wodianer Alber* báró nyitrai megyei birtoka, a komjáthi uradalom unokaöccsére gróf *Nemes Jánosra* száll. A báró többi vagyonáról egy, Wienben 1887-ben kelt végrendelet intézkedik. Ehhez az eredeti végrendelethez az örökhatyó 1906-ban egy kódicillust esatolt. A hagyatéki általános örökösai az elhunyt két nővére, gróf *Ferry Anna* és gróf *Nemess Gabriella*. Személyzetéről és néhány kedves emberéről bőven gondoskodott a báró. A Magyar Tudományos Akadémiára 50 ezer forint és a Nemzeti Muzeuumba is 50 ezer forint maradt. Az elhunyt báró mindent forintban számított. Ezenkívül elrendelte, hogy Bécsben és Pesten 50—50 ezer forintos alapítvány tétessék emberbaráti célokra, amelyek minéműségének megállapítását *Harkányi Frigyes* báróra bízta, a ki a végrendelet végrehajtója. A végrendelet a báró bécsi pénztárában volt elhelyezve, halála után elhívtak egy bécsi közjegyzőt s ennek a jelenlétében bontották fel. Ezek *Wodianer Albert* báró végrendeletének főbb pontjai. A végrendelet igen rövid, pár szóban teszi meg az intézkedéseket. A báró műkinesei, budapesti és bécsi palotája és Budapest utcain sokszor megcsodált gyönyörű lovai két nővére szállnak, akik egymás között fogják meghatározni, hogy ki mire tart igényt.

Tardoskedd bucsúja Machovich Gyulától. Az őszinte szeretetnek élénk és megható nyilvánulásával vett bucsút *Tardoskedd* község dr. *Machovich Gyula* prelátus kanonoktól, a ki a múlt napokban új székhelyére *Esztergomba* költözködött át. A szeretett plebánost 50 tagú bandérium élén a község nagyja és apraja kísérte ki a vasuti állomásra s midőn a meghatott prelátus kanonok megköszönve híveinek ragaszkodó szeretetét utolsó bucsúszavakat intézett az összesereglett sokasághoz, szem nem maradt szárazon a megindultágtól, mindenki érezte, hogy jötevéjét, atyját veszté el a távozó lelkipásztorban. Vigasztalásul csak az szolgálhat a híveknek, hogy *Machovich Gyula* az általa létesített művekben maradandó emléket hagyott hátra s ennek gondozása utódjának a személyében olyan kezembe került, melyek őrizni és tovább fejleszteni fogják az eltávozott jó lelkipásztor szellemét.

Az érsekújvári kath. kör f. hó 2-án tartotta ez évi közgyűlését, melyen a tagok nagy számban vettek részt. A közgyűlésen *Erhardt Viktor* egyházi elnök az alkoholizmusról tartott általános tetszéssel fogadott előadást, melynek az volt a konklúziója, hogy a szesz italok mértéktelen élvezete árt a legszorosabb összefüggésben az egészség megromlásával és az élet megrövidítésével.

Dubrovay János titkár jelentésében halálsan emlékezett meg mindazokról, a kik a kör érdekében egy a színelőadás, mint felolvasások alkalmával közreműködtek, illetve tevékenységet fejtettek ki. A titkári jelentés után következőt a tisztikar megválasztása. Megválasztottak: Világi elnök lett dr. *Rabár Endre*; alelnök dr. *Herverth Vilmos* és *Tiesénszky Dezső*;

tiszteletbeli alelnök *Barsy József* és *Iby László*; háznagy *Tóth Antal*; pénztárnok *Gunda István*; könyvtárnok *Ujváry József*; titkár *Dubrovay János*; titkárhelyettes *Lambrecht Gyula*. Ezután az igazgató választmányt választotta meg a közgyűlés, mely az elnök zárószavaival ért véget.

Az iskolák a tüdőbetegekért. Elismerésre méltó az iskoláknak az a mozgalma, hogy a József kir. herceg szanatórium egyesület által fentartott szanatóriumok és rendelő intézetek számára alapot gyűjtsenek. Az egyesület, mely a tanítóságot erre az emberbaráti munkára felhívta, méltó a támogatásra. Hiszen gyógyintézeteiben 283 tanító és tanítónő részesült gyógykezelésben. Sokat közülök a megasott sir széléről ragadott el és visszaadott az életnek. Erre felhívni a zsengekorú ifjuság figyelmét szép és fogatos nevelési eszköz.

Elhalasztott társas vacsora. A *Haláchy* Ferenc vágújhelyi jegyző szolgálati jubileumával kapcsolatos társas vacsorát a rendezőbizottság az ünnepektől gyengélkedése miatt bizonytalan időre elhalasztotta. A képviselőtestület azonban megtartotta folyó hó 29-ére kitűzött díszgyűlését, melyen a jubiléus jegyző érdemeit meleg ünneplés közben méltatták.

Katonazene Trencsénben. A trencséni 73. házi zenei zenekara április hó 3-tól kezdve minden hét csütörtökjén délután fél 6 órától fél 7-ig és minden vasárnap délelőtt 11-től 12-ig a Szalavszky Gyula-téren hangversenyt ad.

A vidéki színészet köréből. *Szabó* Ferenc színigazgató társulata folyó hó 29-én kezdte meg Trencsénben négy hétre tervezett előadásainak sorozatát az *Eva* e. operettel.

Elítelt gyermekrontó. Körülbelül másfél évig volt folyamatban a bünyevítő eljárás *Winter* Emil érsekújvári papirkereskedő ellen, akit azzal vádoltak, hogy iskolás leánygyermeket az üzletébe csalt és velők visszaélt. A bünper fő tárgyalására a nyitrai kir. törvényszék folyó hó 17-én az érdekeltek nagy számára való tekintettel kiszállott Érsekújvárra és két napi tárgyalás után *Wintert* erkölestelen üzemelmei miatt 4 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. Az elíteltet még aznap a nyitrai ügyészség fogházába hozták, ahol megfelelő ügyének elintézéséig fogva marad.

Iskolák elhelyezése. A szakoleai főgimnázium épületének folyamatban lévő átalakításával napirendre került a szakoleai iskolák elhelyezésének ügye. Az elemi iskolát eddigi helyéről, a tanulmányi alap tulajdonában lévő főgimnáziumi épületből az építkezések miatt a mult tanév végén kilakoltatták s az el. leányiskola épületében helyezték el, ahol helyszüke miatt mindez ideig váltakozó rendszerrel folyik a két iskola tanítása. A minisztérium már a nyár folyamán megbízta illetékes közegét, hogy az elemi céljaira alkalmas telket szemeljen ki, ami meg is történt, de az építkezés még nem kezdődött meg. A város ugyanis, mely a főgimnáziummal szemben fekvő Gvadányi-féle házban, igen szerény viszonyok között elhelyezett áll. óvó és államilag segélyezett közs. felsőbb leányiskola helyiségeiről gondoskodni tartozik, tekintettel a Gvadányi-háznak iskolai célokra való alkalmatlanságára és arra, hogy az itt elhelyezett két iskolának új épületre volna szüksége, azt ajánlotta a minisztériumnak, hogy ez vegye át a várostól a Gvadányi-házat 30,000 k.-ért, rombolja le s a telken építse föl az elemi iskolát. Ezzel szemben a város új épületet ad az óvóintézetnek és a leányiskolának, de ez utóbbinak csak azon esetben, ha az eddig élvezett államsegélyt jelentékenyen felemelik. A városi köröknek az volt a tervük, hogy a kapott 30,000 koronán felépítik az óvót, a többlet gyanánt kapott államsegély-összegre pedig törlesztéses kölcsönt vesznek fel, mellyel megépítik a leányiskolát és így a kettős iskolaépítés a városnak semmi pénzébe sem fog kerülni. Úgy látszik, az állam ezidőszent még nem igen hajlandó az üzletre, mert sokalja a Gvadányi-féle régi házért a kívánt összeget, minthogy az épület lebontása s az új épület elkészítése már maga is jelentékeny összegeket emésztene meg. A minisztérium a Gvadányi-házért 20,000 k.-nál többet adni nem hajlandó, s ezt az összeget tartja arányosnak a telek értékével és az épület anyagával, melynek további használatosságára nézve

ügylátszik, nines nagy reményük. Kivánja azonkívül a minisztérium, hogy a város a leányiskola új épületét úgy építtesse meg, hogy az egy polgáriiskola céljainak is megfeleljen. Ebből kétségtelennek látszik, hogy a miniszteriumban komolyan gondolkodnak arról, hogy a szakoleai felsőbb leányiskolát polgári iskolává alakítsák át, ami tanügyi és kulturális szempontból csak örvendetesnek mondható. A város és a minisztérium között a tárgyalások most vannak folyamatban. A két új iskolaépület terveinek ügyeiben a napokban hirszerint közgyűlés lesz, amely alkalommal bővebb bepillantást is lesz alkalma nyerni ez ügyben a város közönségének.

Konzuli kinevezés. Salgó Kornél Chile köztársaság budapesti tiszteletbeli konzulnak a működhetési jog megadatott.

Konzuli helyettesítés. A kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltséggel, hogy miután Frederic Auguste d' Apchier le Maugin Budapestre kinevezett francia főkonzul csak néhány hónap mulva foglalhatja el hivatalát, megérkezéséig a konzulátus vezetésére Frenand Prevost követségi titkára bizatott.

A polgármesteri állásra kiírták a pályázatot. A vármegyei hivatalos lap esütörtöki száma közli a pályázati hirdetést a nyitrai polgármesteri állásra. A pályázat határnapja április 15-ike.

Betörés az alapítványi pénztárba. Folyó hó 27-én éjjel ismeretlen tettesek betörték a nyitrai kegyes alapítványi pénztár irodahelyiségébe, a honnét minden bizonnyal tovább akartak nyomulni a pénztárszobába, de megzavarták őket. A betörők felszakították az irodahelyiség ablakát, kifeszítették az ablakredőnyt s úgy hatoltak be a helyiségbe. A betörést Neugebauer Nándor nyomdátulajdonos vette észre, a ki a betörés idején műhelyében dolgozott. Neugebauer mikor nyomára jött a betörésnek, rendőrökért küldte egyik fiát s az nem sokára vissza is jött egy rendőrrel, a ki a bástyaút felől tartott a Roskoványi utcába, az alapítványi pénztár épülete felé. A betörők azonban megneszelték a veszélyt és megfutottak. A rendőr üldözőbe vette őket, a kik állítólag négyen voltak, de nem bírta őket elfogni.

Jellemzi közbiztonsági állapotainkat, hogy a felsővárosban nines rendszeres rendőri szolgálat, éjjeli őrség pedig egyáltalában nines és jellemző az is, hogy a mikor betörésről tesznek jelentést a rendőrségnek, akkor egy száll rendőrt küldenek ki, mintha a rendőrségnek csak az volna a feladata, hogy elriassza a betörőket és utánok fusson egy darabon, a mely virtus igen jó házi eből is kitélik. A rendőrségnek ilyen esetben az a kötelessége, hogy *elfogja* a betörőket, de ezt egy száll emberrel meg nem lehet tenni. — A tetteseket eddig nem sikerült kinyomozni.

Március 15. A *vágsellyei kaszinó egyesület* márc. 15-én Vágsellyén saját helyiségeiben a negyvennyolcas idők emlékezetére társas vacsorával egybekötött ünnepélyt rendezett. Az ünnepély Meyerbeer a Proféta c. operájának nyitányával kezdődött, melyet *Berényi Ferenc* és *Berényi Viktor* zongorán adtak elő. *Szentiványi Juliska* úrhölgy érzelmes szép deklamációval szavalta *Prónay Lajos*nak „Az árulók” c. költeményét. *Visnyovszky Emil* magyar dalokat énekelt dr. *Pigler Istvánné* úrnő rutinos zongorakísérete mellett. *Jancs Ferenc* vágkirályfai plebános a modern idöket is jellemző lelkes ünnepi beszédet mondott, mely után *Déri Aladár Váradi Antalnak* „Oltár előtt” című melodramáját szavalta el mely érzésektől áthatott nemes hévvel *Szentiványi Juliska* úrhölgy finoman alkalmazkodó zongorakísérete mellett. Hubaynak Lavotta szerelme c. zeneművével, melyet *Berényi Viktor* hegedűn, *Berényi Ferenc* pedig zongorán adott elő a hazafias ünnepély véget ért. Az ezután következő társasvacsorán számosan vettek részt s az ünnep emlékére lelkes tósztok hangzottak el.

Ferebely város közönsége március 15-én gazdag programmal fényes ünnepélyt rendezett. Reggel fúvó zenekar járta be a várost, azután istenitisztelet volt a kath. templomban. Az istenitisztelet után iskolai ünnepélyeket tartottak, délután pedig a kath. körben rendeztek diszgyűlést, melyen az ünnepi beszédet dr. *Kovács Gyula* mondta. Este hét órakor a község háza előtt folytatták az ünnepségeket. Ma pedig a polgári társaskörben fogják megülni a 48-as idők eseményeinek emlékét.

Trencsénben a március 15-iki ünnepélyek már e hó 14-én kezdődtek az irg. nővérek polgári leányiskolájában rendezett kitünően sikerült ifjusági előadással. Másnap, 15-én a piaristák templomában szt. mise volt azután a főgimnasium, az elemi és a felső leányiskolák ünnepélye következett. Délután 2 órakor a főgimnasium ifjusága, melyhez a város közönségéből is sokan csatlakoztak a vágegyházi honvéd siremlékhez rándult ki, a hol *Aradi Arpád* és *Krasznayánszky Károly* mondtak beszédet, *Meskó Géza* pedig hazafias költeményt szavalt.

Fősorozási eredmény. A galgóci járásból az ezidei fősorozáson 618 katonaköteles jelent meg, 263 pedig másutt kérte soroztatását. A megjelent állításkötelesek közül 144-et soroztak be.

Államsegély a rendőröknek. A belügyminiszter múlt héten értesítette Nyitra vármegye közönségét, hogy *Nyitra* városának 5000 kor., *Érsekújvár* városnak 3000 kor. és *Szakoleza* városnak 8000 kor. államsegélyt engedélyezett. Ezen államsegély elsősorban a városi rendőrségek legsürgösebb szükségleteinek kielégítésére lesz fordítva és pedig: 1. A rendőrség illetményeinek javítására. 2. Rendszeres rendőri szakoktatási célokra. 3. A teljesen elhanyagolt detektiv-szolgálat megkezdésére. 4. A közbiztonság javítása érdekében a rendőrkapitányság kezéhez utalványozandó bizalmas kiadásokra.

Szobatóz. E hó 23-án Deák Ferenc tere a 6. számú házban, *Tomasovics János* lakásán szobatóz támadt. A tüzet állítólag *Tomasovics 3 éves fia*, *Ferenc* idézte elő. Nagyobb kár nem történt, mert a tüzet idejekorán eloltották.

Panasz a bérkocsisok ellen. A rendőrségre nap-nap után panaszok érkeznek a bérkocsisok ellen, hogy fogataikat magukra hagyják a vasuti állomás előtt. Legutóbb *Vachulik János* és *Ag János* ellen merült fel panasz, nemesak azért, hogy kihágást követtek el az által, hogy fogataikat őrizetlenül hagyták, hanem azért is, hogy a vasuti vendéglőből jövet, az állomáson összeverekedtek.

Az iparsó ára 1913-ban. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a pénzügyi kormány a denaturált iparsóra nézve újból az 1912. évi árakat állapította meg. Eszerint a tiszta iparsó ára egyszáz métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 2 kor. 57 fill., a tisztátalan iparsó pedig 2 kor. 17 fill. Egyszáz méterm. vagy azon felüli mennyiségnél az ár métermázsánként: a tiszta iparsónál 2 kor. 20 fill., a tisztátalan iparsónál 1 kor. 80 fill. Ez az ár az iparsónak a sójvédéki Vezérügynökség szigetkamara és marosújvári denaturáló telepein való átvétele esetére bír érvénnyel; Szigetkamarán azonban a fentebbiekben megállapított árakhoz még a bányahelyekről való szállításért járó díj fejében, métermázsánként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb helyein való átvétele esetére, az itt megállapított árak a szigetkamara illetőleg a marosújvári denaturáló teleptől járó vasuti szállítási díjakkal emelkednek.

Társulati tisztviselők adója. A társulati tisztviselők IV. osztályú kereseti adója eddigelé tudvalevőleg a társulatok terhére iratott elő és általában egyforma kezelésben részesült az állami és a törvényhatósági tisztviselők adóival. Ezt az adót 12 egyenlő havi részletekben, fizetési levonások útján kellett fizetni és negyedévenként kellett az illetékes pénztárba beszállítani. Az új adókezelési törvény, mely 1913. január 1-én életbe lépett, ezt a rendszert megváltoztatja, és a rendes esedékesség alól csak az állami alkalmazottak szolgálati járandóságait veszi ki, fentartva ezeknél a havonkénti levonásokat. A társulati alkalmazottak jövedelemadója negyedévi levonások útján lesz a szavatós munkaadó által befizetendő. Mindhogy pedig az adók mindenkor a naptári negyed közepéig fizetendők, ezek az alkalmazottak elesnek ama kedvezménytől, hogy adóik kisebb-havi részletekben-vonassanak le, és negyedévi adójukkal egyszerre kisebbítik amugy is súlyosan terhelt fizetéseiket a negyed minden első vagy második hónapjában, ha csak a munkaadó méltányosságából az eddigi rendszert a havi levonásokat-fenn nem tartja. Ez esetben a

munkaadó kénytelen minden negyedévi befizetésekor egy-egy havi adót előlegezni. De változik ezen adó kezelése azáltal is, hogy míg eddig az egy összegben a szavatós munkaadó terhére iratott elő, a jövőben minden egyes alkalmazottnak saját külön adókönyvi számlája lesz azon adóhivatalnál, mely állandó lakhelyére illetékes. Nem kell bővebben fejtegetni, hogy milyen munkatöbbletet okoz ez az intézkedés úgy az adóhivataloknak, mint pedig az érdekelt munkaadóknak.

A munkanélküliség elleni biztosítás is életbe lépett tudvalevőleg Angliában az új munkásbiztosítási törvény keretében. Jelentős és bátor lépés ez a biztosítás terén. Több mint 25 millió munkás van e szerint biztosítva az építőipar, hajóépítés, gépgyártás és vasipar köréből. Január közepéig ezekből 85,000 igény jelentetett be, amiből 35,000 esik Londonra, ahol az igénylők túlnyomó számban építőmunkások. Január 17-ike volt az első kifizetési nap a munkanélküliség ellen biztosítottak számára és e napon mintegy fél millió korona került kifizetésre. A fizetéseket vagy a szakszervezetek teljesítik, amelyeknél eddig is volt munkanélküli segély és amelyek csak megfelelő kiegészítést kapnak az államtól, vagy pedig az állami munkaközvetítők

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter a Lévától Bakabányáig, illetőleg Egegig és Lévától Zsitvaföldemesik illetőleg Nagysurányig vezetendő helyiérdekű vasut kiépítését tervező érdekelt-ség által kiküldött végrehajtó bizottságnak Lévától Bakabányáig illetőleg Egegig és Lévától Zsitvaföldemesig, illetőleg Nagysurányig vezetendő szabványos nyomtávú helyiérdekű vasut vonalra megújított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

Piszkos szódavíz. Minap valaki egy üveg szódavizet rendelt egyik jönevű helybeli vendéglőben. A víz teljesen élvezhetlen volt. — Nem ártana, ha a városi közegészségügyi közegek néha napján megsemmélnék a szódaviz gyártó telepeket. Így talán elejét lehetne venni, hogy a szódavíz piszkos üvegekben kerüljön a fogyasztó közönség asztalára.

A Magyarországi Munkások Rokkantsági és Nyugdíjegylete f. hó 16-án megtartott rendes havi központi választmányi ülésén nagy örömmel vették tudomásul, hogy a kereskedelmi kormány az egylet eddigi évi 7000 korona állami támogatásának összegét a folyó évre *tíz ezer koronára* emelte föl s ezt az egyletnek ki is utalványozta. A betérjesztett jelentésekből kiemeljük a következőket: a folyó évben belépett 8093 új taggal a rendes fizető tagok száma 172 ezer. Az idén alakult négy új fiókpénztárral ezek száma 473. A mostani ülésen 61 új rokkantnak utalványozták ki a rokkantsági és 8 árvának a neveltetési segélyt. A rokkantok száma 1944-re, az árváké 500-ra emelkedett, a kik az egylet jótékony segítésében részesülnek. A rokkantok, árvák és özvegyek támogatására eddig *több mint két és fél millió korona* segélyösszeget fizetett már ki az egyesület. Az egylet vagyona az év két és fél hónapjában 350 ezer koronával növekedett s jelenleg 10,300,000 korona az egylet vagyona. Az egylet köszönetét fejezi ki a Magyar Orsz. Közp. Takarékpénztárnak 500 koronás, a Magyar Alt. Takarékpénztárnak 400 koronás, a Belvárosi Takarékpénztárnak 500 koronás adományáért. Az egylet iránt érdeklődőknek szivesen küld alapszabályt, évi jelentést és ismerető iratokat az egylet központi irodája: Budapest, VIII., József-utca 23. sz. a., az egylet saját házában. — A nyitrai fiókpénztár a keresztény szociális egyesület helyiségében végzi működését.

Népmissió. A viszolaji plebániabeli hívek hitéletének fölelevenítésére *Kramár István* Jézustársasági missiószatya f. évi március hó 3-tól—8-ig igen jól sikerült missiót tartott, mely alatt a hívek pontosan és nap-nap után teljes számmal látogatták a templomot. P. *Kramár* nagy súlyt helyezett a hitélet mélyítésére, s ezért igen lelkes és tartalmas szt. beszédet mondott az Oltárszentségről, Jézus szívéről, de legkivált a Rózsafüzér királynéjának tiszteletéről, melyeknek hatása alatt 25 új tagot nyert a Jézus szíve havi gyónók társulata, megalakult a Rózsafüzér társulat is 74 taggal, a mi annál inkább nagy sikerre mutat, mivel

a hívek nélkülöztek hitbuzgalmi társulatot s fáztak is tőle. — P. Kramár kiváló gondot fordított a nagy mértékben elterjedt alkohol élvezet meggátolására, melynek káros hatását minden oldalról alaposan megvilágította, szent beszédeit emlékezetes példákkal fűszerezte s az alkohol élvezetéről lemondani kívánókat mértékletességi Egyletbe hozta össze, melybe 142-en iratkoztak be, bele nem számítva a 16 éven aluli 160 tankötelest. — Az egylet megalakulása óta az azelőtt igen látogatott 3 korema úgy napközben, mint este is kong az ürességtől, s a leglátogatottabb korema gazdája nyitott ajtóban várhatja a jönni nem akaró fogyasztókat, miért is már este 8 órákor kénytelenek bezárni boltjaikat. — A missziós atyának nagy érdeme a vizsolyai templom újjáépítése és a lejtői templom felépítésének a kezdeményezése. Mindakettőnek az érdekében gyűlést tartott, melyen az ügyet megbeszélték és foganatosítását elhatározták. A hívek áldják a jó misszionáriust, örömmel gondolnak vissza ottani tartózkodására, sőt vissza is kívánják.

Vak gyermekek felvétele. A vakok budapesti orsz. kir. nevelőintézete értesített, hogy az intézettel kapcsolatosan óvó tartatik fenn 5—7 éves koru világtalan gyermekek számára. Az óvóba szegénységi bizonyítvány alapján ingyenesen vétetnek fel a vak gyermekek. Az internátus vezetését irgalmas nővérek látják el, és az oktatás pedagógiaiilag képzett nőkre, illetve nővérekre van bízva. Az intézmény humanisztikus volta elismert. A szülők idejekorán felszabadulnak vak gyermekük gondozása alól és viszont a vak gyermekek szakképzett vezetésével a rendes oktatásra előkészítetnek. A vaksággal sújtott gyermekek szüleinek figyelme ezen áldásos intézményre ez uton is felhívatik azzal, hogy az érdeklődők a városi székház, I. em. 4. sz. helyiségében jelentkezhetnek.

Hurokra került tolvaj-társaság. A múlt év tavaszán történt, hogy Privigyén egy járásbírósi irnok padlásán ismeretlen tettesek feltörték a ruhaládát és abból alsóruhákat, fehérneműket és egyéb holmit elemelek. A lopást, mint később kiderült, három, Buxbaum privigyei pékmesternél szolgáló fiatal leány követte el. A tolvajok a lopott holmit Privigyén nem tudták értékesíteni, elküldték hát Nyitrára egy ismerősüknek, egy ócskaruhakereskedő inasának, értékesítse azokat, s ha húsz koronánál többet kap a tárgyakra, a többet az övé. Az inas gazdája véletlenül tudomást szerzett a dologról és a privigyei esendőség kezére juttatta a tolvajokat. — A múlt hét folyamán itélkezett a lányok felett a nyitri kir. törvényszék. Mindhármukat fogházbüntetésre ítélte.

Bajba került pénzügyintézet. A fizetési zavarokba jutott *Tardoskeddi Takarékpénztár* hitelezőit folyó hó 9-én tanácskozássra gyűjtötte össze a Magyarországi Pénzügyintézetek Orsz. Szövetsége, hogy eljárást követve, minden hitelező egyenlő arányban osztozkodjék azon a vagyonon, amely a bajba került intézet és annak igazgatósága, meg felügyelő bizottsága részéről a hitelezők kielégítésére boesátható. A hitelezők értekezletén karminekét érdekelte pénzügyintézet volt jelen; a Szövetség képviselőjében Mándy Lajos elnök és dr. Berényi Pál igazgató vettek részt. Az értekezleten Huszár Gyula, a Magyar Takarékpénztárak Közp. Jelzálogbankjának igazgatója elnökölt, Winter Mór érsekújvári ügyvéd ismertette a takarékpénztár vagyoni állapotát. Előadásából tudták meg a hitelezők, hogy közel 370,000 korona értékű hamis váltót hozott forgalomba a *Tardoskeddi Takarékpénztár* amelynek nyomavesztett igazgatója helyett annak családja és az igazgatóság, meg a felügyelő-

bizottság 40 százalékos kiegyenlítési kvótát ajánlanak a hitelezőknek. Az egybegyűlt intézetek bizottságot küldtek ki, amely meg fogja állapítani az intézet és az érdekeltek vagyonának a státusát és ezen munkálat befejezése után újból tanácskozássra fognak összegyűlni.

Siketnémák felvétele. A siketnémák váci kir. orsz. intézetében a következő 1913—1914. tanévben több ingyenes alapítványi hely üresedik meg. Ezekre min. rendelet értelmében az egész ország területéről lehet folyamodni. A kérvények folyó évi május 1-ig a váci intézet igazgatóságához küldendők be. Folyamodhatnak 7—10 éves siketnémák és olyanok is, akik 10 éves koron túl siketültek meg. A kérvényhez mellékelendők: anyakönyvi kivonat, orvosi bizonyítvány, himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a családi- és birtok állapotáról és szegénységi bizonyítvány. — Az orvosi bizonyítvány és a hatósági kimutatás őrleppai az int. igazgatóságától kérendők, aki azokat díjtanul küldi meg. Az intézetben óvoda is van. Ebbe 5—6 éves siketnémák vétetnek fel. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a váci orsz. királyi intézet igazgatósága.

Színház.

Husvét vasárnapja Thália házának is örömet hozott, mert porlepte, kopott ajtai ismét feltáruktak a színház látogatni vágyó közönség befogadására. A tavalyi évhez hasonlóan Hidvégi a „Staggione szintársulat” érdemes direktora társulatával 2 heti vendégszereplésre Nyitrára érkezett. Jöttének mi is örülünk, mert az előző évi működés elég garancia arra, hogy ismét alkalmunk lesz egy-két neves színműben és vígjátékban gyönyörködni. „Staggione” által előadott darabok a legtöbbször a színművészet igazi célját szolgálják s az anyagnak mikénti nyújtása is megérdemli a művészi elnevezést.

A közönség köréből nagyon sokan összehasonlítást tesznek Szabó és Hidvégi társulata között. Igaz, hogy senkit sem lehet gondolatmenetében meggátolni, de az összehasonlítás igazságtalan. Hogy Szabó társulata ez évben gyöngye volt és hogy a hetenként előforduló primadonna mizériái a társulat hírnevét mélyen aláásták, azt bizonyítgatunk teljesen fölösleges. A színészvilág ma kevés értékes primadonnával bír s ezen kevés számú, de annál nagyobb igény és megférhetetlen természetű bíró primadonnák teszik tönkre a legtöbb színigazgatót. Ettől Hidvégi meg van kímélve s ez a körülmény nagy előnyére válik társulatának.

Vasárnap „A farkas”, hétfőn „A három testőr”, kedden „Innocent”, szerdán „A miniszterelnök”, esütörtökön „A hűtlenség iskoláját”, pénteken a „Vasgyárost” adták elég szép számú közönség előtt.

Ami a társulat művész erőinek szereplését illeti elsősorban az igazgató párnak adó-zunk őszinte elismeréssel. Kedvességgel párosult művészi játékok a közönség ragaszkodását megérdemli. Vértess Mihály vérbeli színész. Derecskei P., Győző A. és Raffay István szerepkörükben ügyes alakítást nyújtottak.

A női szereplőkről véleményünk kissé változatos. Hegedűs Kornélia alakítását élvezettel figyeltük, azonban a nehezebb drámai jelenetek és részletek kidomborításai nehezen, vagy sehogysem sikerülnek. Csongrádi Nussi kedves megjelenéssel és alakító tehetséggel bír, azonban nála az a baj, hogy ezt ki nem használja, szerepét szajkómódra ledarálja. Aranyossi H. a rábizott kiesi szerepek mind-egyikét ügyesen oldotta meg, nyugodt játéka sokaknak tetszett.

Nyilt-tér.

(E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

Berzák Jenő radosnai főtanító heves kifakadás közben nyilvánosan azt állította, hogy azon tőrhetetlen állapotnak, mely a radosnai népiskolánál jelenleg uralkodik, egyedül Holló kántortanító az oka, mivel nem tud tanítani.

Berzák főtanítóhoz, ki csak kötelességét teljesítette volna, ha tanításom egész menetérl és az elért eredményről meggyőződést szerzett volna, de ezt soha nem tette, még az évvizsgálaton sem jelent meg, szóval felvilágosításért fordultam, de kérdésemmre választ nem kaptam. Azért ezuton kérem, hozza tudomásomra, hogy mivel kívánja magyarázni és indokolni azon súlyos vádat, melyet ellenem emelt.

Nagy szerénytelenség tőlem, azonban kényszerűségből megjegyzem, hogy tanításomról és az elért eredményről, a helyi körülmények tekintetbe vételével, felettes hatóságom többször elismerőleg nyilatkozott.

Radosna, 1913. március hó 28-án

Holló J. Imre,

róm. kath. kántortanító.

Közgazdaság.

Országos tenyészállatvásár és gépiállítási Budapestten.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület folyó hó 8, 9, és 10. napjain rendezte XXIX. tenyészállatvásárját a fő és székváros Tattersall telepén. A mezőgazdasági gépiállítással kapcsolatos tenyészállatvásár iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott. Kiállítottak 615 darab szarvasmarhát, 1145 drb. sertést és 654 darab juhot. Bőven volt tehát miből válogatni.

Nagy érdeklődés volt tapasztalható a frizlandi lapály és tejelő shorton marhák iránt, a melyek keresztezésével sokan a hazai szimmenthali és egyéb vöröstarka marhák tejelőképességét remélik megjavíthatni, a linkolnshirei sertések iránt, melyek keresztezésével a hazai mangalica szaporasága és fejlődésének gyorsasága volna fokozandó. A mai sertéstenyésztési viszonyok között nagyon figyelemre méltók a bemutatott linkolnshire-mangalica keresztezések, a melyek előtűntetik a mangalica nemesítésében eddig elért eredményeket, élénk érdeklődéssel fogadta a gazdaközönség a nálunk eddig ismeretlen craonnais sertéseket és ezeknek a yorkshirei sertésekkel való keresztezéseit.

A minden várakozást felülmuló óriási felhajtást az a körülmény idézte elő, hogy tavaly mennyiségre bő szénatermés volt, azonkívül sok rosszul érett tengeri, hamar romlandó répa és burgonya termett, a legelő is jó volt, a gazdák tehát lehetőleg az egész állatszaporulatot felnevelték és a fölös számú tenyészállatot itt és a vidéken tartandó tenyészállatvásárokon kívánták értékesíteni.

A díjazásokra rendelkezésre állott: 29 szarvasmarhadíj 10,000 k., 22 juhdi 4450 k., 25 sertésdíj 5800 k., 8 tejelésdíj 2000 korona értékben, így tehát összesen 34 díjat osztottak ki 22,250 korona értékben.

E díjak fedezésére a földmívelésügyi miniszter 20,000, a székes főváros 2000 és a budapesti állatvásárpénztár 250 korona értékű díjat boesátott a vásárrendező bizottság rendelkezésére. A díjak közül Gróf *Károlyi* Lajos tótmegyeri uradalma elnyerte a miniszterium 1000 koronás kosdíját.

A tejelési díjak célja a kisgazdaközönséget a tenyészállatvásáron való részvétellel

BUTOROK

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Szaraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziesen kiállított, divatos

BUTORAIM

legolcsóbban óriási legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitós-műhelyemben a legdivatosabb kárpitós és díszítési munkák izlésesen előállítatnak.

57. 1-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

buzdítani, őket jó fejőstehenek és azok ivadékaiknak fölnevelésére serkenteni és a tehénvásárló gazdaközönségnek az ország különböző vidékein tenyésztett tájfajták termelő képességét bemutatni. Az idén már sokkal többen pályáztak a tejelési díjakra, mint a múlt évben, a mikor először voltak ilyen díjak kitűzve.

A gazdasági gépkiallításra még több bejelentés érkezett, mint az 1909. évben megtartott országos állatkiallítással kapcsolatosan rendezett hasonló kiállításra, úgy, hogy ez a kiállítás az idén 10,000 négyzetméter területet foglalt el. Részt vettek benne nemcsak a nagy hazai és külföldi gyárosok, hanem több kisebb cég is, de ezek mind érdekes, gyakorlati és részben új találmányokat mutattak be. A gézekék, eséplő-, vető-stb. gépek motorok, talajmívelő eszközök, daráló és takarmányaprító gépek stb. egész raját mutatták be, részben munkaközben, a melyek közül a gazdaközönség kényelmesen választhatta a neki szükségeset és megfelelőt. A traktorokat, a melyeknek munkája annyira felkeltette a gazdaközönség figyelmét, jártatva mutatták be.

A tenyészállatvásárt és a vele kapcsolatos gépkiallítást a hasonnemű vásárok kipróbált mestere, *Jeszenszky Pál* kir. tanácsos, az OMGE ügyvezető titkára és adlátusa *Murányi Nándor* rendezték s első sorban ennek köszönhető, hogy az idei vásár eredményeiben messze meghaladta az összes eddig rendezett tenyészállatvásárokat.

Hitelszövetkezeti közgyűlés. A *Zsolnai Gazdasági Hitelszövetkezet* március hó 25-én tartotta V. rendes közgyűlését. A szövetkezet 1912. évi forgalma 3.415,092 kor. 10 fillért tett ki. Tagjainak száma az üzleti év végén 1307 volt 3584 üzletirészszel (1911 dec. 31-én 1221 tag 3216 üzleti részszele), ezekre jelzett időpontig 121,382 kor. 55 fillér fizettetett be. A betétállomány 639,570 kor. 04 fillérre rugott. (1911 dec. 31-én 593,877 kor. 08 fill.) Tagjainak 144,270 kor. váltókölesont (1911 dec. 31-én 106,199 K.) és 734,772 kor. 87 fill. kötvénykölesont (1911 dec. 31-én 721,396 kor. 87 fill.) nyújtott. A nyereségből 5000 kor.-át az I. külön tartalékalap és 2485 kor. 22 fillt a II. külön tartalékalap növelésére fordítottak, így a tartalékalapok az év végéig 26,703 kor. 56 fillérre emelkedtek.

Irodalom.

Magyar kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: *Tanulmányok: Új plebániák a fővárosban.* Dr. Tóttóssy Miklós. „Eszes” állatok. Pinzger Ferenc S. J. Richard von Kralik. Szalay Mátyás. *Tárca: A bűn.* Gyöngyös Mara. *Pajzs és kard: Husvét.* [b.] — Levélszekrény. 4. A lourdesi gyógyulások. [v. b.] — Két végrendelet. [M.] — Kath. vallás és kath. mozgalmak. [b.] *Szemlék és kritikák: Művészeti szemle.* Velics László S. J. — Könyvek: Új verseskötetek. [Z.] — Színházi szemle. (Az elnöké. Az első és második. Meduza. Tavasz ünnep.) — y. t. *Napló: Pá-*

risi levél. Kern Louis. — „A szekularizáció első nyomai.” K-i. — Pertik Ottó. [b.] — A katolicizmus a nagyvilágban.

„Az Ifju Iparos” Az iparosság ifjabb nemzedéke, különösen a segédek és tanoncok részére szerkesztett ismeretterjesztő folyóirat viseli fenti nevét. A vállalat, — egyelőre, — 1 kötetre (10 füzet) hirdet előfizetést, melynek ára 2 korona 50 fillér. Eddig négy szám jelent meg. A nekünk beküldött mutatóvány-számból azt látjuk, hogy az egyes füzetek egész tömeget tartalmaznak a hasznos és élvezetes olvasmányoknak, melyek között az iparos mesterek is igen sok érdekes dolgot találhatnak. Ajánljuk, hogy az iparos mesterek minél többen rendeljék meg ez olesó folyóiratot a maguk, segédek és tanoncuk számára. Az előfizetési díj 5 számra is beküldhető [1 korona 25 fillér] Szentgyörgyi Dénes szerkesztő címére Maros-Vásárhelyre.

Telefon.

Sz. Csak helyszűke miatt maradt ki az ügyesen megírt rész, melylyel teljesen egyetértünk. Talán még felhasználhatjuk. — Köszönjük és viszonzzuk a jókívánatokat.

SULGÁN ANDRÁS nagy cipőraktára Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermekcipőit többféle minőségben mérsékelt áron.
Nagy választék.

50 3-0

Pontos és gyors kiszolgálás!!

2/1913. kpt. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott község előljárása részéről ezenel közhírré tétetik, hogy **Nyitraecsehi** község határában a

vadászati jog

a község képviselőtestületének 1913. év március hó 1. napján tartott közgyűlésében nyert felhatalmazása alapján *1913. év május hó 10. napján délután 9 órakor Nyitraecsehi* bíró házában megtartandó nyilvános árverésen 1913. augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 (azaz hat) egymásután következő évekre bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a nagyemőkei körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nyitraecsehin, 1913. március 12-én.

58 1-2

Az előljáráóság.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy **folyó év április hó elsején,**

Zoboron, a Toifel-féle nyári kert-helyiséget

megnyitom. Szives pártfogásért esedezem. 60. 1-2.

Siky József, vendéglős.

7/1913. kpt. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott község előljárása részéről ezenel közhírré tétetik, hogy **Lapásgyarmat** község határában a

vadászati jog

a község képviselőtestületének 1913. év március hó 10-én tartott közgyűlésében nyert felhatalmazása alapján *1913. év május hó 19-ik napján délután 3 órakor Lapásgyarmat* község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen 1913. augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 (azaz hat) egymásután következő évekre bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a nagyemőkei körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Lapásgyarmaton, 1913. március 12-én.

59 1-2

Az előljáráóság.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

ETERNIT-lap csak akkor valódi, ha minden „ETERNIT” szóval van megjelölve. Igen fontos!

Sziveskedjék mindig HATSCHEK-féle „ETERNIT”-palát kérni. Igen fontos!

Telefon 66. sz. 53 2-13 Vezérképviselő és főraktár: Telefon 66. sz.
Linkenberg József, vas- és építőanyag-kereskedőnél Nyitrán.

DOBOS JENŐ, NŐI- ÉS URI-DIVAT, RÖVID- ÉS SZÖVÖTTÁRÚ KERESKEDÉS NYITRA TÓTH VILMOS-UTCA 10.

Ruhadíszek, csipkék, himzések, harisnyák, keztyűk, trikó-árúk, ingek, gallérok és nyakkendők dús választékban s olcsón kaphatók.

Kézimunkák kezdve és előrajzolva beszerzési áron alul kaphatók.

ALAPITTATOTT 1869. ÉVBEN

NYITRAI NÉPBANK MINT RÉSZV. TÁRS.

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

1. 12. **Az igazgatóság.**

SZÉKHÁZA VÁROSHÁZTÉR 3.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy **Párut-cán a Sz. István-téren lévő** sok éven át fennálló **Kiss-féle**

hentes-üzletet

átvettem és azt szombattól, azaz **március hó 15-től** kezdve tovább fogom vezetni. Törekvésem odairányul, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítek xx Szives pártfogást kérve, maradok (49 3-10) kiváló tisztelettel

Csernyák János hentes.

Eladó ház.

Roskoványi-utcában (Felsőváros) levő

7. számú ház

egy 5 szobás, egy 2 és egy 1 szobás lakással és kis udvarkerttel, szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a nyitrai nagyobb papnevelőintézet igazgatósága. 45. 4-4.

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimádákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13. 11-52.

Hirdetések

Pályázati hirdetés siketnémaintézeti alapítványra.

A siketnémák váci kir. orsz. intézeténél a folyó tanév végén megüresedik a *Kluch József* féle nyitrai püspöki alapítvány. Ez alapítványra pályázhatnak a nyitrai egyházmegye területéhez tartozó oly 7 éves kort elhaladott, de 10 évnél nem idősebb román. kath. vallású siketnémák, kiknek a siketségén és az ezzel járó némaságon kívül semmiféle más testi vagy lelki fogyatkozásuk nincs. Az alapítványra kegyuri jogoknál fogva a nyitrai püspök jelöl. A kellően felszerelt kérvények tehát legkésőbb f. é. május hó 1-ig a nyitrai püspökhöz intézendők. A felvétel iránti kérvényekhez a következő okmányok esatolandók: a., születési anyakönyvi kivonat, b., a gyermek siketnémaságát igazoló hatósági orvosi bizonyítvány c., hatósági kimutatás a családi és a birtokállapotokról. A b., és a c., alatti esatolmányok számára csakis az igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatványürlapok használhatók.

Borbély Sándor
igazgató.

61. 1-1.

5684/913. p. szám.

Hirdetmény.

Alulírott kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak által Üzbég vasuti állomásának kibővítése céljára *Sarlókajsa* község határában elfoglalt területek kártalanítása iránti eljárás toganatosítására újabb határidőül 1913. ápril 23-ik napjának délelőtti 10 óráját a helyszínén *Sarlókajsa* község házához tűzte ki. Ennélfogva felhívja az érdekelt telek- és földtulajdonosokat s egyéb érdekelt feleket, hogy az újabban kitűzött határnapon a tárgyalásra annyival is inkább jelenjenek meg, mert elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozathozatalt gátolni nem fogja.

Nyitra, 1913. évi március hó 26-án.

A kir. törvényszék, mint polgári bíróság.
Kiad.: Havas s. k. kir. tszéki bír.

A kiadmány hitelül:

Kirchner
kezelő.

62 1-3

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. **Velencei és üveg mozaik** **intézete** Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 13-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos áruk mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódási templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljaújhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornayosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Szines mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kivánatra költségemen a helyszínre utazom.

STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES

Telefonszám 144. Telefonszám 144.

kir. törvényszéki hites fegyverszakértő

NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

files Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsővű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öb nagyságban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók. 137 29-52

Magyar kir. országos központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok, :: továbbá kitünő minőségű :: palack borok
nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.—
Tokaji aszú	"	4.—
Tokaji aszú	"	2.—
Tokaji szamorodni	"	2.—
Neszmélyi bor fehér	"	1.30
Kisbéri bor fehér	"	1.30
Muskotályi bor fehér	"	2.—
Leányka bor fehér	"	2.—
Szekszárdi vörös	"	1.50
Villányi vörös	"	1.50

Zobori palack borok:

Egy liter zobori asztali	K.	1.—
Egy liter zoborgyöngye	"	1.30
Egy liter zobori rizling	"	1.30
Egy liter Burgundi vörös	"	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán.

142 46-52

Legujabb divatú hajpótlékok, vendéghajak, hajfonatok, hajbetétek, fűrt-chignonok és transzformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók

33. 6-10.

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.

Ugyanott egy fiu tanulóknak felvétetik.

Benedek Testvérek
elsőrendű úri és egyenruha szabók
Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 7. sz.

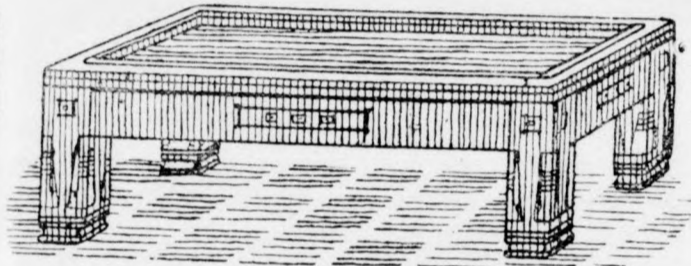
Tisztelettel értesítjük, hogy Tóth Vilmos-utca 15. szám alatti üzletünket áthelyeztük Tóth Vilmos-utca 7. sz. alá. Becses tudomására adjuk a n. é. közönségnek, hogy raktárunkat kibővítettük és nagy választékban tartunk elsőrendű angol- és magyar gyártmányú szöveteket ::

30 6-10

Amerikai szisztema szerint külön osztály készpénz fizetés mellett készítünk elsőrendű szövetből egy teljes öltönyt 60-66 koronáért, felöltőt 66-70 koronáért mérték szerint.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

185. 17-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készitést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készitésű jégsekreknyekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarrásokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakitott billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

Felsőmagyarország egyik legnagyobb elsőrangú :: női kalapdivatterme ::

László Berta, CHIC PARISIEN'

női, leány- és gyermek-kalap különlegességek divatterme

Nyitrán a Tóth Vilmos-utca 15. szám alatti (Fekete-féle házban) ideiglenes helyiségben megnyílt.

Dús választék tavaszi és nyári, párisi és bécsi díszített fantasie, troteur, sport, gyász, bakfis és gyermek modell kalapokban. Valódi Japan és China tagál, tagalin, lószőr, pedál, florentini, palmin, cuba, valódi panama és imitáció formákban, sok száz különböző sikk legdivatosabb kivitelben (nem ducatárú). :: Figyelmes kiszolgálás, olcsó szabott árak.

Kitünő tisztelettel

László Berta

:: a nyitrai, trencsényi és pöstyénfürdői ::
„Chic Parisien“ divattermek tulajdonosnője.

Nálam vásárolt formákat ingyen díszíték.

37. 5-6.